

ประเทศไทย: ยกเลิกการดำเนินคดีอาญากับงามสุกรี รัตนเสถียร อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล

บริษัทฟาร์มไก่ยังคงคุกคามการแสดงออกอย่างเสรีในประเทศไทยต่อไป

(กรุงเทพฯ 5 สิงหาคม 2562) ทางกรไทยควรยกเลิกการดำเนินคดีหมิ่นประมาทที่บริษัทธรรมชาติ จำกัด ที่ดำเนินธุรกิจฟาร์มไก่ ฟาร์มงามสุกรี รัตนเสถียร ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และอาจารย์ของสถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ฟอรั่ตีฟายไรต์กล่าวในวันนี้

วันนี้ ศาลอาญากรุงเทพ มีกำหนดพิจารณาไต่สวนมูลฟ้องเป็นครั้งที่สอง เพื่อพิจารณาว่าจะรับฟ้องคดีอาญาต่องามสุกรี เนื่องจากการโพสต์เฟซบุ๊กเกี่ยวกับบริษัทธรรมชาติ จำกัด ซึ่งเป็นหนึ่งในคดีหมิ่นประมาททางอาญาที่บริษัทฟ้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหลายคนในประเทศไทยหรือไม่

“คดีเหล่านี้คุกคามเสรีภาพในการแสดงออกในประเทศไทย เป็นที่น่าเสียใจที่ทางการไทยยังคงปล่อยให้บริษัทธุรกิจใช้ศาลเป็นเครื่องมือโจมตีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยใช้ข้อหาที่ขาดมูลความจริง” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหารฟอรั่ตีฟายไรต์กล่าว “คดีเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความกลัว ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเวลา ก่อให้เกิดผลกระทบด้านจิตใจโดยไม่จำเป็น”

บริษัทธรรมชาติ จำกัดฟ้องคดีหมิ่นประมาทต่องามสุกรี กล่าวหาว่า เป็นผู้โพสต์เฟซบุ๊กของสถาบันฯ ด้วยการแชร์ [ไบแถลงข่าว](#) ของฟอรั่ตีฟายไรต์ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 ไบแถลงข่าวมีเนื้อหาเกี่ยวกับการฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญาของบริษัทธรรมชาติ จำกัดต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ทั้งนานวินและสุธารี วรรณสิริ ซึ่งยังคงถูกดำเนินคดีในข้อหาเดียวกัน จากการทำงานส่งเสริมสิทธิด้านแรงงานและเสรีภาพในการแสดงออกในประเทศไทย ไบแถลงข่าวได้แนบลิงค์วิดีโอที่ผลิตโดยฟอรั่ตีฟายไรต์ที่กล่าวถึงบริษัทธรรมชาติฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญาต่ออดีตลูกจ้าง 14 คน บริษัทธรรมชาติอ้างว่าไบแถลงข่าวมีข้อความที่นำไปสู่ [วิดีโอ](#) ที่มีเนื้อหาหมิ่นประมาททางอาญาต่อบริษัทธรรมชาติ

ในปี 2559 อดีตลูกจ้าง 14 คนของบริษัทธรรมชาติได้ร้องเรียนข้อมูลการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิแรงงานให้กับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จากกรร้องเรียนกับกสม. บริษัทธรรมชาติกลับดำเนินการฟ้องอดีตลูกจ้างทั้ง 14 คนในข้อหาหมิ่นประมาททางอาญา ในเดือนกรกฎาคม 2561 ศาลแขวงดอนเมืองได้ยกฟ้องข้อกล่าวหานี้ และในเดือนมกราคม 2562 ศาลฎีกาได้พิพากษาให้บริษัทธรรมชาติ จำกัด จ่ายเงินจำนวน 1.7 ล้านบาท เป็นค่าสินไหมทดแทนให้กับอดีตลูกจ้าง 14 คน ต่อการละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน

บริษัทธรรมชาติ จำกัดฟ้องคดีต่องามสุกรี ตามมาตรา 326 และ 328 ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกิน 200,000 บาท

ตามขั้นตอนการไต่สวนมูลฟ้อง โจทก์ต้องเสนอพยานหลักฐานและคำให้การต่อศาล เพื่อพิจารณาว่ามีมูลความจริงมากพอที่รับไว้พิจารณาเป็นคดีอาญาหรือไม่ ในวันที่ 1 กรกฎาคม ทนายทั้งของฝ่ายโจทก์และจำเลยได้ซักถามและซักค้านนายชาญชัย เพิ่มผล ตัวแทนของบริษัทธรรมชาติ จำกัด ในบ่ายวันนี้ มีกำหนดต้องซักค้านเพิ่มเติม หลังจากนั้นศาลจะพิจารณาว่าคดีมีมูลสมควรเข้าสู่การพิจารณาในข้อหาหมิ่นประมาทหรือไม่

ในช่วงเริ่มต้นการไต่สวนมูลฟ้องเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ทนายความของงามสุกรี จากมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน ได้ขอให้ศาลพิจารณา มาตรา 161/1 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อเดือนธันวาคม 2561 เพื่อป้องกันการฟ้องคดีในลักษณะที่เรียกว่า การฟ้องคดีปิดปาก Strategic Litigation Against Public Participation (SLAPP) แต่ศาลยังไม่ได้พิจารณามาตรานี้ในระหว่างการไต่สวนคดีต่องามสุกรี

“ทางการตระหนักว่าที่ผ่านมามีการฟ้องคดีปิดปากจริง และมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อป้องกันคดีเหล่านี้”
เอมี สมิธกล่าว “เราจึงคาดหวังว่าศาลจะใช้กฎหมาย และพิจารณายกฟ้องคดีเหล่านี้อย่างสิ้นเชิง”

ตั้งแต่ปี 2559 บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ฟ้องคดีอาญาและแพ่งอย่างน้อย 17 คดีต่อคนงาน นักเคลื่อนไหว ผู้สื่อข่าว และนักวิชาการ ในวันที่ 18 กรกฎาคม ศาลจังหวัดลพบุรีวินิจฉัยให้รับคำฟ้องเพื่อพิจารณา โดยเป็นการฟ้องคดีลักษณะเดียวกันของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด ที่ฟ้องต่อผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ และในวันที่ 30 กรกฎาคม ศาลจังหวัดลพบุรีได้ยกฟ้องคดีที่เป็นการอุทธรณ์ของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด โดยทางบริษัทกล่าวหาว่าคนงานขโมยบัตรลงเวลาทำงานของตนเอง

ประเทศไทยควรดำเนินการเพื่อประกันว่า บุคคลทุกคนสามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างเสรี โดยไม่ต้องกลัวการตอบโต้ รวมทั้งการคุกคามโดยการฟ้องคดีที่ไม่มีมูล หรือในลักษณะการฟ้องคดีปิดปาก การฟ้องคดีของบริษัทธรรมเกษตร จำกัดมีเป้าหมายคุกคามนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ถือเป็น การแทรกแซงที่ไม่จำเป็นและไม่ได้สัดส่วนต่อสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูล ประเทศไทยเป็นรัฐภาคีตามข้อ 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองที่คุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก

“นักปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างงามศุภร์ ทำงานเพื่อให้สังคมดีขึ้น และคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของคนทุกคน แต่ตอนนี้สิทธิของเธอเองกลับถูกละเมิด” เอมี สมิธกล่าว “ทางการไทยควรคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและยุติการใช้กระบวนการยุติธรรมเพื่อคุกคาม เพื่อให้สังคมไทยเข้มแข็งขึ้น”

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ

Amy Smith, Executive Director, Fortify Rights

+66 87 795 5454 (Thailand)

Email: amy.smith@fortifyrights.org

Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Puttane Kangkun, Senior Thailand Human Rights Specialist, Fortify Rights

+66 84 700 4874, (Thailand) (Thai; English)

Email: puttane.kangkun@fortifyrights.org

Twitter: [@KhunputPuttane](https://twitter.com/KhunputPuttane), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)